

самите врата на столицата и запустяванието все повече и по-вече се распространява даже и въ най добрата област, по бреговете на Мряморно и Егейско морета ? !

Бловинъ минавалъ по пътя, който отива къмъ гората въ Беллиградъ. „Щомъ, говори той, млъкна послѣдния екотъ отъ Цариградъ и захвана да се показва, километръ слѣдъ километръ, и въ течение цѣли часове, — гола пустиня: нѣма ни сѣнка, ни кѣща, ни колиба, ни дърво, ни цвѣтъ, ни плодъ. Обширна пустиня, която съдържа стотини мили хектара земя необработена, дива, оставена отъ хората, а повидимо и отъ Бога; това може да се покаже невѣроятно“! Албертъ Дюмонъ посетилъ околностите на Родосто, добро пристанище на Мряморно море и ето, що пише въ *Revue de Deux Mondes* (15 юни 1871 г.): „Страната, прѣзъ която ний минахме, представлява пустиня. Обширна, равна земя, мазна и плодородна, но не я работятъ. Навсѣкждѣ изоставените села свидѣтелствоватъ за прѣдишното благополучие; жителитѣ исчезнали и трънака обвзелъ почвата. Много отъ тѣзи села били населени прѣди полвина столѣтие; други сѫ запустѣли въ по отколѣшно врѣме; останали неначекнати само гробищата“. Ако да не е упорството въ труда на българския селянинъ, който продължава да обработва почвата при всички тѣзи притѣснения и грабителства, то и другата част на Европейска Турция би заприличала на тая област, която отъ по напрѣдъ била населена съ гърици. Кой ще пожелае да купи църковните имущества въ такава страна, гдѣто така бързо се развива запустяванието ?

А пѣкъ кога се опитвали да продаватъ вакъфите, то любимците и министрите ги купували за пета или десета част отъ тѣхната стойност, сирѣчъ безъ цѣна. Взели тѣй сѫщо замообразно отъ съкровищницата на Св. София 12 миллиона гроша да направятъ желѣзенъ пътъ за Трапезондъ, но не излѣзло друго нищо отъ това, освѣнъ само гдѣто се нащърбило достоянието на Св. София. Вакъфите сѫ единственни достояния, прѣдназначени за дѣла на общественна полза; унищожете ги и вий ще ускорите паданието на господарството. Казватъ,